

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 430/2016-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Juríkom, PhD., Jazerná 19, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu spotrebiteľa podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 18 CoE 203/2015-154 z 28. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. marca 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv

a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu spotrebiteľa podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 18 CoE 203/2015-154 z 28. októbra 2015 (ďalej len „krajský súd“ a „uznesenie krajského súdu“ alebo „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Na Okresnom súde Bratislava I sa vedie exekučné konanie v exekučnej veci oprávneného [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] proti sťažovateľovi ako povinnému, sp. zn. 3 Er 929/2007. Okresný súd udelil poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi [REDAKOVANÉ], ktorý vykonáva exekúciu pod sp. zn. EX 1902/07. Exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadenom pri Slovenskej rozhodcovskej a. s. (Bratislava, Karloveské rameno 8; dnes Slovenská arbitrážna a. s., Bratislava, Karloveské rameno 6), sp. zn. 1133/07 z 12. 3. 2007.

... Exekučný súd uznesením... sp. zn. 3 Er 929/2007-86 z 20. 2. 2013... vyhlásil exekúciu za neprípustnú.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie. Krajský súd v Bratislave uznesením so sp. zn. 18 CoE 234/2013-106 z 29. 1. 2014 napadnuté uznesenie prvostupňového súdu... zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd Bratislava I potom uznesením... sp. zn. 3 Er 929/2007-110 z 15. 6. 2015 exekúciu zastavil. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie. O odvolaní... rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením... sp. zn. 18 CoE 203/2015-154 z 28. 10. 2015 tak, že napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave bolo povinnému doručené dňa 20.1.2016. ...

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave so sp. zn. 18 CoE 203/2015 je rozhodnutím, proti ktorému neexistuje opravný prostriedok. ... Uznesenie Krajského súdu so sp. zn. 18 CoE 203/2015... nie je konečným rozhodnutím vo veci. V súčasnosti o veci rozhoduje opäť Okresný súd Bratislava I. ... s ohľadom na rozhodovaciu činnosť senátu Krajského súdu v Bratislave 18 CoE aj v iných exekučných veciach s obdobným skutkovým stavom sa nedá očakávať odstránenie porušovania základných práv uvádzaných nižšie ďalším podávaním opravných prostriedkov. Senát Krajského súdu v Bratislave 18 CoE má zjavne

problém konzistentne rozhodovať v exekučných veciach. Na jednej strane senát 18 CoE rozhodol v obdobnej veci ako je tato vec obdobne uznesením so sp. zn. 18 CoE 19/2015... pretože sa nestotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu o materiálnej nevykonateľnosti rozhodcovského rozsudku...

Na druhej strane ten istý senát v uzneseniach so sp. zn. 18 CoE 112/2015 a 18 CoE 126/2015 rozhodol presne opačne. ...

Z predložených rozhodnutí sa zdá, akoby jediným kritériom pre rozhodnutie senátu 18 CoE bolo to, kto vykonáva funkciu predsedu senátu.

... Krajský súd v Bratislave v odôvodnení uznesenia so sp. zn. 18 CoE 203/2015 (proti ktorému táto sťažnosť bezprostredne smeruje) uviedol: „Teda exekučný súd v rámci nadelenej kompetencie nemá ďalšiu prieskumnú právomoc ako tú, ktorú predpokladá § 45 ZoRK (pozn. zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní), [netýka sa materiálneho prieskumu rozhodcovskej zmluvy či doložky, ktorý je samostatne predmetom súdneho šetrenia na základe žaloby podľa § 40 ods. 1 písm. c) ZoRK či žaloby ako takej vid' § 106 ods. 1 OSP]. Pokiaľ Najvyšší súd SR vyslovil, že exekučný súd je povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona NR SR č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (napr. R 68/2013), nemohol mať na mysli iné, ako to, že rozsah skúmania je daný exekučnému súdu len v intenciách formálneho zisťovania, a to v rozsahu, či rozhodcovská zmluva ako taká existuje v akejkoľvek jej forme, bola súdom ako výsledok sporového konania v právoplatnom rozsudku označená za neplatnú resp. či existuje právoplatný rozsudok, ktorý vydal všeobecný súd v základnom konaní (nie exekučnom) podľa § 153 ods. 3, 4 OSP. ktorý sa týkal sporu zo spotrebiteľskej zmluvy [spotrebiteľ nie je kategóriou exekučného práva (do novely zákona č. 335/2014 Z. z.)], ktorým by bolo vyslovené, že rozhodcovská zmluva - doložka uzavretá veriteľom (v tomto prípade ████████████████████) použitá v spotrebiteľskej zmluve (v tomto prípade v zmluve o úvere) je neprijateľná (§ 153 ods. 3, 4 OSP kladie presné materiálne požiadavky na výkon takéhoto rozsudku). Je nutné uvedomiť si, že v tomto štádiu vymáhania dlhu veriteľom ďalší rozsah šetrenia dôvodov (predstavujúcich materiálnu stránku titulu) vyplývajúcich zo striktného znenia § 45 ods. 2 ZoRK exekučnému súdu nie sú zverené“ (Jazykové a pravopisné chyby sú následkom doslovného citovania uznesenia.)»

Sťažovateľ ďalej poukázal na odlišnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach, ako aj na odlišnú rozhodovaciu činnosť ústavného súdu v obdobných veciach oproti právnym záverom vysloveným krajským súdom v napadnutom rozhodnutí a uviedol:

„Krajský súd v Bratislave sa uznesením 18 CoE 203/2015 výrazne odklonil od ustálenej judikatúry tak všeobecných súdov vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj od judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„I. Práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu spotrebiteľa podľa článku 38 Charty základných práv Európskej únie uznesením Krajského súdu v Bratislave so sp. zn. 18 CoE 203/2015-154 z 28. 10. 2015 porušené boli.

II. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave so sp. zn. 18 CoE 203/2015-154 z 28. 10. 2015 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

III. Krajskému súdu v Bratislave sa zakazuje pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd.

IV. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 000 eur do mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

V. Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu k rukám jej právneho zástupcu.“

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania zistil, že sťažnosť v predložennom znení nespĺňa všetky náležitosti predpísané zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), keďže k nej nie je pripojené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné podľa ustanovenia § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, a) ktoré základné práva alebo slobody sa

podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, c) proti komu sťažnosť smeruje.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ spolu s návrhom nedoručil ústavnému súdu aj splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom napriek tomu, že z obsahu jeho podania vyplýva, že bolo koncipované advokátom JUDr. Romanom Juríkom a v sťažnosti oznámil, že „*splnomocnenie (doložíme dodatočne)*“. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že daný rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, IV. ÚS 322/2010, IV. ÚS 399/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 267/2010, II. ÚS 309/2010, III. ÚS 262/2010, III. ÚS 210/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva

v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patri právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Ústavný súd s poukazom na uvedené konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2016